

18/07/2024

ט"ד אסף דוק 077-5006206

ת. 052-6885006

עדות מוקדמת בהליך פלילי

עדות מוקדמת הינה עדות שבית המשפט מוסמך לגבות לאלתר עוד בטרם החל המשפט. המשמעות של גביית עדות מוקדמת היא לשמר עדות שיש חשש שלא ניתן יהיה לגבות אותה בשלב מאוחר יותר במהלך המשפט או שקיים חשש שאמצעים פסולים יניאו את העד מלמסור עדות אמת במהלך המשפט. את העדות המוקדמת ניתן לגבות במהלך החקירה או לאחר שהוגש כתב אישום נגד אדם.

מהי עדות מוקדמת, משמעותה והתנאים לגבייתה

סעיף 117(א) לחוק סדר הדין הפלילי מאפשר לקיים עדות מוקדמת כאשר עולה הצורך לשמר עדות שקיים חשש שלא ניתן יהיה לגבותה בשלב מאוחר יותר במהלך המשפט. עם זאת, גביית עדות מוקדמת מהווה חריגה מסדרי הדין הרגילים משום שהיא נשמעת מחוץ למסגרת הדיון במשפט גופו.

כמו כן, עדות מוקדמת יכולה להימסר עוד בשלב החקירה או לאחריה כאשר הוגש כתב אישום נגד אדם.

דוגמאות למצבים בהם תיגבה עדות מוקדמת

למשל כאשר עד מתכוון לעזוב את המדינה ולא בטוח שיחזור, או כאשר ישנו חשש שהעד לא יסכים בעתיד להעיד בגלל אמצעי לחץ, איום, הפחדה, כוח או טובת הנאה.

אודות הבקשה לעדות מוקדמת ומגישיה

את הבקשה לגביית עדות מוקדמת רשאי להגיש תובע, נאשם או אדם שעשוי להיות נאשם, כלומר - חשוד שנחקר במשטרה.

הבקשה לגביית עדות מוקדמת צריכה לפרט את הטעמים המצדיקים את גביית העדות מידיית שלא במסגרת הרגילה של המשפט הפלילי.

סדרי גביית העדות המוקדמת

עד להגשת כתב אישום - העדות המוקדמת תיגבה על-ידי שופט בית משפט שלום או בית משפט מחוזי. לאחר הגשת כתב אישום - העדות המוקדמת תיגבה על ידי על-ידי השופט שאליו הוגש כתב האישום ובפניו מתנהל המשפט.

בעבירה של סחר בבני אדם לפי סעיף 377א לחוק העונשין (ובעבירה זו בלבד), ההחלטה בבקשה לעדות מוקדמת תינתן תוך שבועיים והעדות תיגבה תוך חודשיים אלא אם כן בית המשפט קבע אחרת.

ככלל, עדות מוקדמת תתועד בתיעוד חזותי.